Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Sexagesimusoctauus. Quare schismatici rece[...] ab ecclesia: [et] maxime t[em]p[or]e d[omi]ni pape Jo. xxij. Q[uod] non de[...] iudicare papa[m]: nec publice nec priuatim. Co[n]tra ecclesia[m] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

τ regnare in te. Matth.vj. Cyprianus. Noſtruz regnum
petimus aduenire ab eo nobis repromiſſuz/ τ chriſti ſan
guine acquiſitū:vt qui in ſeculo ante ſeruiuim⁹: poſtmo/
dum chriſto regnante regnemus. ¶ Item Aug.ad Pro/
bam. Regnum nāq; dei veniet ſiue velimus ſiue nolim⁹:
ſed deſideriū noſtrū ad illud excitamus:vt nobis veniat:
atq; in eo regnemus. Et preterita τ preſentia/ q: futurū
deficiet/cōtemplari in te: τ puriſſime τ ſinceriſſime ama/
re me propter te:τ te plus ꝙ me: q: nō diligam me ꝓpter
me:ſed propter te:q: totus ero vnione gratie in te:τ tu in
me:quantū pōt capere creatura. Quia etſi facie ad faciē
videbo te.j.ad Cor.xiij.τ ſimilis tibi ero: τ videbo te ſic/
ut es.j.Joā.iij. Nō tamen immenſitatem tuā inuiſibilem
videre potero:q: finitus ſuz:q: creatura ſum:nō creator.
Unde etſi facie ad faciē videbo te ſine aliquo medio ple/
no τ pfecto modo:nō tamen ſm illam plenitudinem:ſm
quā tu vides te infinite infinitū: nam eſſentia tua infini/
ta a nullo plene videbit̃:licet plene τ pfecte cognoſcetur.
Et tunc ero nō quidem eſſentialiter deus: ſed nūcupati/
ue τ vnitiue:q: dixiſti in pſ̄.lxxxj. Ego dixi dij eſtis. Et Jo
an.x. Nam τ factus es homo.ſm Aug. vt fierem deus in
te deo:q: qui adheret tibi:vnus ſpiritus eſt tecū: vnione
gratie/nō nature.j.ad Cor.vj.ex̃ de ſum.tri.c.ij.§.verum.
de con.diſt.ij.in chriſto. Et tunc quicquid vis/volā: τ ad/
implebitur in me volūtas tua:nihil em̃ impurū erit in me
q: puriſſimus ero in te: nullum meū deſiderium erit niſi
in te:q: deſideraſti me. quid em̃ deſiderare poſſem extra
te qui ero totus in te:τ deſideriū tuū in me:qui es deſide
rium collium eternoꝝ.Geñ.xlix. Et qui es deſideriū ani/
marū.pſ̄.xlj. Sed quid eſt verum deſideriū:niſi deſidera
re τ habere te:qui es om̄e bonū: Exo.xxxiij.τ in quē deſi/
derant angeli proſpicere.j. Pe.j. Anima mea imago tua.
Gene.j.xxxiij.q.v.hec imago.refigurabit te.tota erit dei/
formis in te:q: reparata eſt in te/τ per te oēs partes eius
fruentur te.ratio eius cognoſcet te veriſſime: q: in te lu/
mine/ꝙ patris lumine/i ſymbolo credo.certiſſime τ ple/
niſſime cognoſcet te deum ſuū:memoria eius tenebit te.
nec dimittet te.nec pdet te.Cañ.iij. nec cadet a te volun/
tas eius/amabit te/guſtabit te/potabit te/ſatiabit̃ in te.
τ vltra Apoč.vij. Nō eſuriet niſi te/ſatiata de te/ τ reple/
ta te: ſed τ caro mea et cor meū exultabit in te deo viuo.
pſ̄.lxxxiij. Non erit in carne mea languor nature: qui di/
citur lex cōcupiſcentie. de con.diſt.iiij.c.nō ex quo. Et lex
peccati.Ro.v.e.di.c.ij. Non dicetur vltra corpus peccati:
nec corpus mortis: nec habebit legem contrariā ſpiritui
ſuo.ad Rom.vij.xxxij.q.v.ſi paulus.τ pre.c.ij. Nec cupiet
ſpiritus diſſolui/a corpore/τ eſſe cum chriſto. Phil.j.ex̃ de
renun.niſi.§.porro.q: vtrūq; eſt cum te chriſto:τ q: facta
eſt pleniſſima pax inter vtrumq; in te chriſto pace noſtra.
Eph.ij.c.fecit vtraq; vnū.vt dicant:Ecce ꝙ bonū τ ꝙ io/
cundū habitare fratres corpus τ animā in vnū.pſ̄.cxxxij.
τ.xij.q.j.c.j.ſpiritū τ carnem in vnū cōſenſum viſionem τ
guſtum cōcordiſſima vnitate videntes te: τ amantes te:
indiſſolubili τ ppetua charitate. Oſee.xj. O patria bea/
ta. O beatiſſima trinitas conſecrata. O ſanctorum ci/
uium ſocietas deſiderata. O ſanctoꝝ eccleſia chriſto ſpō/
ſo τ dño ſempiternaliter copulata:τ cum ipo beatiſſimo
beata. In te erit pleniſſime mea tota deſtitutio reforma/
ta:mea cōpago in tuo thalamo collocata: nuptiarū bea/
tarum copula cōſummata. Apoč.xix. ¶ Cōfortemur igi/
tur humiles chriſti ſerui in deo noſtro fine noſtro.ſatiſfa/
ciam⁹ ſinteriſi/ ſuperior pars rationis eſt noſtre.ſuccum
bat coram ea totaliter ſenſualitas. ex̃ de ſum.trini. fidei.
Gloſſa Joan.an.de ſen.ſirā.in clemen.τ de here. ad nr̄m.
§.ij.τ in gloſ.que eſt clemē.noſtra poſſideat ratio regnuz
noſtrū. Purificemus intellectū τ affectum ad aſpectum
ſponſi. Mat.v. Faciamus pacem nobiſcum in diebus no
ſtris.nō ſcandalizet̃ membro noſtro:al's abſcindatur/nō
materiali gladio:ſed rationis iudicio. Mat.xviij. Senſi/
tiua noſtra τ imaginatiua ante oculos noſtre iaceat ra

tionis: Ratio proſpiciat intellectū. Intellectiua introeat
in potentias dñi:vt ſic affectione noſtre potentie intelle/
ctuales ducant vitam angelicā ſup terram:vt etiā in hoc
tabernaculo ſepe faciē dñi videam⁹ qui in celis eſt. Mat.
xviij.de con.diſt.ij.prima quidem.in fine.

¶ Articulus.lxviij. A

CUm autē ſuperius
lxv.ar.contra ſchiſmaticos late ſcripſerim/
τ iuriſdictionem generalem papalem dñi
Jo.xxij.cuius tempore fuit ſchiſma:funda/
uerim τ roborauerim declarando. Nūc cum ſtupore quer
rendū eſt quō illi tot in Italia τ in Alemania ſe ab eius
obedientia ſubtraxerunt: τ cum predicto Bauaro ſe pro
imperatore gerente/τ Petro de coruaria predicto/ Petri
cathedrā viuente predicto papa Joanne legitimo vſur/
pante ſchiſma fecerūt. ¶ Ad quod reſpōdeo ꝙ quidam
de predictis ſchiſmaticis affectati carnaliter/q: nō erant
pedibus loti:q: ſm Aug.pedes anime affectus ſunt. Jo.
xiij. Quidā mundi concupiſcentia τ lucris illecti.xj.q.iij.
quatuor. Quidā indignati/τ ad iram prouocati.xj.q.iij.
illa.τ.c.ira.τ.c.cum apud. Quidam timore ſeruili perſtri.
xxiij.q.vj.§.ex his. Quidā craſſa τ ſupina ignorātia occe/
cati τ erronea.ex̃ de cle.excō.aplice. Quidā cauteriata cō
ſcientia oppilati:dicētes ſe eſſe ſimplices:quum ſint aſtu/
tia diabolica repleti.xxiiij.diſ.in noīe patris. Quidam ſu/
tereſina cōſcientia infatuati.ex̃ de ſimo.per tuas.ij. Qui/
dam (qđ ſceleſtius eſt) fide corrupti:ter ab ipſius dñi pa/
pe Joan. obedientia receſſerūt: paruipendentes ſenten/
tias ei⁹:τ dictis Petro τ Bauaro adherentes:ligari em̃
amplius ligari nō formidant. xj.q.iij. excellentiſſim⁹.xj.
q.ij.de viro. vt qui in ſordibus eſt/ſordeſcat adhuc. Apoč.
vlti.xlvij.diſt.quantūlibet. Peccatores em̃ quum in pro
fundū maloꝝ venerint:cōtemnūt:ex̃ de iudi. cum non ab
homine.§.fi. ſequent̃ miſeri tales patrem eoꝝ ſathan di/
uidentem empyreā hierarchiam:cum quo niſi redierint
ad inferna deſcendent:qđ abſit.de peni.diſt.ij. ſi em̃ ad ſi.
¶ B Sed nos cum ſponſo eccleſie dei vicario quicūq;
fuerit bonus vel malus/ A immobiliter maneam⁹:quia in
eius ſede chriſtus ſedet:τ ei⁹ vicarius loco eius.ex̃ de traſ
la.quanto. Qui ſuperiorem iudicat/neceſſe eſt vt ab eo
ſe diuidat:primo mente/deinde corpore: oēm em̃ diuiſio
nem precedit cordis τ oris iudicium. Mater aūt̃ iudicij
priuati ſuperbia eſt. Unde τ ſm Climacū doctorem gre
cum: Judicare eſt irreuerens rapina dei dignitatis. Pro
terea dicit dñs Luč.vj. Nolite iudicare. ¶ C Cōparia/
mur ergo ſchiſmaticis: ſed nō ſequamur eos: nec ſupio/
res deſeramus:maxime ſupremū papā ſcʒ iudicando:nec
ab eo nos diuidendo. Nolo ponere os in celum.xj.diſt.
nunc aūt.nec beſtia montem tangā. Exo.xix. Nō mittam
manū in chriſtū dñi: nec precidam per ſchiſma oram chla
mydis poteſtatꝫ eius. chlamys em̃ poteſtas intelligit̃.
ſciſſio ſchiſma.ij. q.vij.§.his ita reſpondet̃.ſub.§.de his.
vbi ponitur hiſtoria libri Regum.j.xxiiij. de hoc etiam.j.
q.j.ſacramenta. Nec cum Oza robuſto.i.ſuperbo pre ſu
clinare.i.prelato crimino ſo/manus apponā ad erigendū
idest corrigendum:ne a deo pcutiar.ij. Reg.vj.pe.§.his
ita. Nō reprehendā ſeniorem meū/ primū patrem ſenum
omniū.j.ad Tim. v.ij.q.vij.paulus. Nō detegā cū Cham
infrunito τ effronti verenda patris mei:ſed cum filijs ve
doratis cooperiā eū:ne videam verecundiā eius:τ nuda
cum operiam ne maledicar. Geñ.ix.xxvj.di.in ſcripturis.
Non perſequar patrem meū cum Abſalon: ne tribus ſu
gittis inobedientie/ingratitudinis τ infidelitatis Joab
qui interpretatur inimicus.i.diaboli inimici hoīs. Mat.
xiij.confodiar.ij. Reguz.xviij. Non ero inobediens pa/
Heli:qui interpretat̃ deus meus.i.pape:qui ſtat loco dei.
ex̃ de tranſla.inter.τ.c.quanto.ne bello interream.i.in ani
ma peream in hac vita que eſt militia ſuper terram. Jo
vij.de peni.diſt.ij.ſi em̃.hiſtoria.j.Reg.iiij.ex̃ de ſimo.licet

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

heli.xlvj.di.§.neceſſe. Nō ero de gn̄atione maledicenti pa
pe ⁊ matri eccleſie. Prouerb.xxx.ne morte moriar morte
ſempiterna. Leui.xx. Nō ero cōtumax imperio patris pa
pe ⁊ matris eccleſie:ne lapidibꝰ obruar populi demonio/
rum. Deut.xxj. Nō murmurabo ꝯtra Moyſen qui tenuit
typum pape regentis vniuerſalem eccleſiā.de pe.diſti.iij.
inter hec.ſicut ipſe rexit iſrael.q2 murmur cōtra papā ma
xime cōtra deum eſt:cuius ipſe vicarius eſt. ad hoc Exo.
xvj. Nec inquā murmurabo cōtra Moyſen.i.papā: ꝙꝗ
ducat ethiopiſſā.i.deū offendat:ne lepra mortali ſuffun
dar. Num.xij.xxxiij.q.ij.hoc ipſum.ij.q.vij.§.de his. verſi.
his ita.l.di.§.ecōtra. Nolo abſorberi a terra cū Datan et
Abiron ſchiſmaticis. Num.xvj.j.q.j.ſiquis inquit.vij.q.j.
deniqꝫ.ex̄ de elec.licet. Nolo ſeparari ab arca vſqꝫ ad vlti/
mū ventilabrū:ne a coruis deuorer.ij.q.j.multi.ij.q.vij.nō
oīs. Nō exeat piſcis de Petri ſagena vſqꝫ ad litus. Mat.
xiij.xxvj.q.vij.c.j. Nō tranſmigramus in montē Gelboe:
vbi nō eſt ros deuotionis:nec pluuia cōpunctionis ⁊ plo
rationis.i.extra eccleſiā.ij.Reg.j.ſicut paſſer impudicus.
pſ̄.x. Nō mutemus fidem in idolum: q2 idolū nihil eſt.j.
Cor.x. Nō ſimus corui extra arcam manentes:ſed colū/
ba ad eam reuertentes. Gen.viij.ex̄ de ſacra vnc.c.j.§.pe
nul. Simus in petri nauicula vſqꝫ ad portum:nō nocebit
nobis Judas ꝓditor ibi nauigans/ſi nō fuerimꝰ ei ſimi/
les.xxiij.q.j.nō turbat.j.q.iiij.homini. Nō ſeparemur ab
ouili quod eſt vnū. Jo.x.ex̄ de bap.licet.ne ſicut ouis erra
bunda pereamꝰ.pſ̄.cxviij. ⁊ luporꝫ eſca ſiamus. Moria/
mur in nidulo noſtro. Job.xxix. ⁊ cum turture ibi pullos
noſtros reponamꝰ.pſ̄.lxxxiij.cū lectulo noſtro in infirmi
tate noſtra eamus in domū noſtrā/eccleſiā noſtrā. Mat.
ix. Non caleſiet pullus niſi ſub alis galline. Matth.xxiij.
Nō reſuſcitatur lazarus a mortuis/pctōr a peccatis/que
mortuum hoiem faciunt: a vita gratie.de pe.diſt.j.§.hoc
idē.ibi.reſuſcitatus:niſi in bethania eccleſia domo obe/
dientie. Jo.xj. Nec extra eam vere ⁊ ad ſalutem Martha
miniſtrat:nec Maria cōtemplat̄. Luc̄.x. Arrius/Sabel/
lius/Donatus/ ⁊ Macedo ; et ceteri heretici de quibus
xxiiij.q.iij.quidam.eccleſiā diuidunt: Petrus vnit.xxiiij.
q.j.loquitur. Non cōmunico Grecie:q2 acephala eſt.xxiij.
diſt.nulla. Nō Armenie:q2 ſciſmatica:quinpotius here
tica eſt. Non orientalibus q2 occidit eis ſol.xxiiij.q.j.qm̄.
Nō Guelſis ⁊ Gebellinis italicis:q2 eis ſol i occaſū eſt.
❡ D Eccleſia nō habet partem. Eccleſia nō recipit di/
uiſionem.p̄.c.loquit̄. Veſtita eſt eccleſia auro.pſ̄.xliiij.
Eructauit. Percutitur:ſed dilatat̄.xj.q.j.futuram. in pn̄.
Frangi nō poteſt nec rumpi. Jgne tribulationis purga/
tur.de pe.diſt.ij.ſi em̄ inquit.vltra tres colū.ver.ſedet.pſ̄.
xvj. Jgne me examinaſti. Num.xxx. Omne quod poteſt
tranſire per flammā:igne purgabit̄.j.Cor.iij. Vn̄ Greg.
Quiſquis appetit plene vitia euitare:ſtudeat humiliter
purgationis ſue flagella tolerare: vt tanto poſt mūdior
ad iudicem veniat/ quanto nunc eius rubiginem ignis
tribulatiōis purgat. ❡ E Jmpiū eſt ⁊ infidele dicere/
pars eccleſie:ſicut dicunt Guelſi:qui ſe dicūt de parte ec/
cleſie. Donatus ⁊ Arrius ⁊ ceteri heretici partem faciūt.
xxiij.q.vj.vides. Nam vnica ſponſa chriſti.diuiſionē vni/
tas nō capit.xxiiij.q.j.loquitur. ⁊ .c.ſchiſma. Unde qui de
parte eſt/de eccleſia que vna eſt ⁊ totum/ nō eſt. Jn arti/
culum fidei orthodoxe impingit/ſcꝫ ⁊ vnā ſanctā catho/
licam eccleſiā/ qui eam partialem facit. Quō poteſt cor/
pus chriſti qđ eſt eccleſia/diuidi:xxiij.q.iij. pro membris.
⁊.q.v.de liguribus. Nec caput a corpore abſcindēdū eſt.
ex̄ de preſcrip.cum nō liceat. nec membrū de corpore: alſ
exanime fieret: ⁊ vita nō viueret.xxiij.q.vij.quēadmodū.
in pin. ❡ Qui diuiſit eccleſiā triumphantem/ille idem
draco diuidit ⁊ militantem. Apoc̄.xij.ibi. Et ecce draco q̇
vocatur diabolus ⁊ ſathanas qui ſeducit vniuerſum or/
bem.vt.e.c.dicit̄.ibi. Et cauda eius trahebat tertiā partē
ſtellarū celi.i.angelorꝫ.de quibꝰ etiā dicitur Job.xxxviij.
Quis diuiſit lapidem quum me laudarent ſimul aſtra

Eccl'ia diuiſiōs niſi ē ex pars,

matutina: Ut vnū chriſti ouile. Jo.x.diſperdat: ⁊ oues a
paſtore diſcedant: ⁊ ipſe draco eas diuiſas deuoret.j.Pe.
v.circuit/querens quem deuoret. Eſa.lvj. Omnes beſtie
agri venite ad deuorandū: vniuerſe beſtie ſaltus. ſpecu/
latores eius ceci oēs. Jntueamur ergo oculo fidei vnam
eccleſiā ſedem eius/dignitatem eius/que nō peccat.pec/
care poteſt qui ſtat in ea:q2 homo eſt.de pe.diſt.ij.ſi enim.
ſed nō papa priuatur ea.vt in prin.iſtius operis late dixi.
viij.ar. ❡ F Cōpatiamur eccleſie tribulate : ſed adhe/
reamus ei ſupra firmā petram chriſtū ſolidate ⁊ funda/
te. Matth.xvj.xix.di.ita. ⁊ ex̄ de elec.fundamēta. in prin.
lib.vj. Pro ea rogauit ſponſus vt nō deficeret fides eius.
xxj.diſ.§.j.in fi.exaudita eſt oratio filij:q2 ſemꝑ pater eum
exaudit. Joan.xj.vbi Chryſo.ſuꝑ verbo illō: Pater grās
ago qm̄ audiſti me. hoc eſt nihil mei contrariū ad te. Ut
autem oſtendat quoniā nō indiget oratione : ſubiungit.
Ego aūt ſciebam ꝙ ſemꝑ me audis.q.d. ad hoc ꝙ fiat vo
luntas mea/nō indigeo orōne:ad hoc ꝙ tibi ſuadeā:vna
eſt em̄ volūtas noſtra. Jtē Hilarius.iij.de trini. Nō igit̄
prece egnit:nobis orauit:ne filius ignoraret̄.ſed propter
populū qui circūſtat/dixi:vt credant q2 tu me miſiſti:quū
em̄ non proficeret ſibi deprecationis ſermo: ad profectū
tamen noſtre fidei loquebat̄: nō ergo inops auxilij eſt: ſꝫ
ſumus inopes doctrine. Titubare poteſt eccleſia:tempe/
ſtatibus allidi.xxiij.diſt.in noie.ſed ſalua noie ſponſi per/
manebit. Digne ꝑitit̄:q2 plurimū extra amplexus ſpon/
ſi graditur. Denigrata eſt eius facies ſicut nigredo olle.
Thre.vlti. Facies cōbuſte vultus eius. Eſa.xiij. q2 nō re/
ſpicit ⁊ ſequitur ſponſum candidū ⁊ rubicundū. Can̄.v.
Jnclinata eſt deorſum ad terrena: ⁊ ideo non poteſt ſur/
ſū reſpicere graui infirmitate gibboſa.xlix.di.hinc etem̄
Lu.xiij.ibi. Baſilius. Brutorꝫ ſiquidem caput humi defle
xum eſt:terram cernit: caput hois erectū eſt in celū.oculi
ſuperna cōſpiciunt. Conuenit em̄ eum querere ſuperna:
tranſcendere terrena intuitu.facit p̄.c.hinc etem̄.verſi.
gibboſus. Gibboſus hoꝰ eſt quem terrene ſolicitudinis
pōdus deprimit/ne vnꝙ ad ſupna reſpiciat : ſed ſolum in
ijs q̄ in infimis calcant̄ intendit ⁊c. Poſt amatores ſuos
vadit. Oſee.ij.q2 vnū ſepe ſponſū legitimū derelinquit.
Quinqꝫ viros concupiſcit. Joan.iiij. q2 peculeos ſenſus
carnaliter nutrit. Si legitimū virū vocaret: impudicos
ſenſus/intellectus ⁊ ratio ſuperaret nimis. Terrenū re/
gnum querit:ſed regnū ſponſi ſui non eſt de hoc mundo.
Jo.xviij.qđ.ſ.xxxvij.ar.§.ad illa.ver.ij. diligēter expoſui.
Eleuauit ſe: ⁊ indurauit ſe:humiliauit ſe. Lu.xiiij. ⁊.xviij.
ſed ſponſus eius exinaniuit ſe: ⁊ exaltauit ſe. Phil̄.ij. Jn
magnis ⁊ mirabilibꝰ ſuꝑ ſe ambulat.pſ̄.cxxx.ſed ſponſus
eius ſe humiliat ⁊ adminiſtrat. Luc̄.xxij. Mat.xx. Nimis
gladio vtitur temporali.ſed dicit ſpōſus vicario ſuo/mit/
te gladium in vaginā. Mat.xxvj.xxiij.q.j.§.j.hic.ſ.xxxvij.
⁊.xiij.ar.expoſui.ij.q.vij.§.his ita reſpondet̄ miracula ⁊c.
Multas pecunias habet ⁊ cōgregat.xij.q.vij.aurū. ſed
ſponſus in pandochio naſcit̄. Lu.ij. Pannis ſemicinctijs
vtitur ⁊ induit̄ vt ibi : ⁊ ſpōſus nō habet vbi caput recli/
net. Mar.viij. Luc.ix.niſi in cruce. Jo.xix. ⁊ mendicus eſt
⁊ famet. Mat.iiij. ⁊ egenus factus eſt.ij.ad Cor.viij. ⁊ ſi/
tit. Jo.xix. ⁊ in alieno ſepulcro quieſcit. Matth.xxvij.ibi.
Et poſuit illud in monumento ſuo nouo.vbi Aug. Jdeo
aūt ſaluator in aliena ſepultura ponitur:q2 pro aliorꝫ mo
riebatur ſalute.vt quid ergo propria ſepultura egebat: q̇
in ſe mortem propriā nō habebat. Beđ.viij. Jn zona non
portat neqꝫ pecuniā neqꝫ peram. Mar.x. Lu.x. Non habꝫ
vnde ſoluat tributū: ſed Petrū mittit ad mare vt de ore
piſcis tollat ſtaterem. Matthei. xvij. xxiiij.q.j.eſt aliud.
❡ G Sed quātūcūqꝫ ruge ⁊ macule appareant in mē
bris ſponſe:nunꝙ tamen ab ea ſponſus ſeparabit̄:q2 in ſi
de perpetua deſponſauit eam. Oſee.ij.xxvj.diſt.c.ij. Sed
ꝙuis filij ſint rugoſi ⁊ maculoſi plurimi: ipſa tamen in ſe
eſt ſine macula ⁊ ruga. Ephe.v.xxiij.q.iiij.recurrat.quia
ſponſus eiꝰ in ſancto habitat.pſ̄.xxvj.quicūqꝫ ſit ille ideo

nō debem⁹ ab eccl̄ia ſeparari: in qua ſunt miſſi filij Agar
cum filijs Sare: vt p:e.c.recurrat. Jebuſei.i.cōculcantes
ſciȝ mali pſequentes cum filijs ſuis iſrael.xi.q.iij. nolite.
¶ Et credamus veraciter ꝙ iſtius eccleſie militantis ca-
put ꝛ ſponſus eſt chriſtus.ad Col.j.Eph.j.Jo.iij.ex̄ de ſa-
cra vnc.c.j.qui reprobata ſynagoga ſcȝ Vaſthi que inter-
pretatur deficiens cōſummata: Heſter eccleſiā que inter-
pretatur eleuata ſibi humilem copulauit.Heſter.ij.ſupra
cuius eccleſie caput regni ſp̄ualis ꝛ tp̄alis poſuit diade-
ma. ¶ Et ſi dicat nobis/chriſtus eſt alibi: nolum⁹ crede-
re.Mat.xxiiij.q: vere dies venient in quib⁹ ſp̄ūs mendax
ꝛ fictus ſpiritū in ore habens ꝛ cor impietate plenū dicet
ſe ſpiritū veritatis.iij.Reg.xxij.ꝛ multos ſeducet.Et ſpi-
ritus ꝯtra ſpiritū dimicabit: ꝛ magis carnalis reuera ſpi-
ritus aliū carnalē ſpiritū appellabit.ꝛ ꝙ verū dicat mul-
tas pro ſe p:eſumptiōes habebit: vt poſſit diuidere. Sed
qui cum eccleſia que cōiter dicit eccleſia nō colligit: ſpar-
git.Mat.xij.Lu.xi.xxiiij.q.j.qm̄.ꝛ.c.ſchiſma.Et qui pape
qui cōiter habetur papa nō obedit: nec de eccl̄ia eſt.xciij.
diſt.qui cathedrā. Qui etſi me pcutiat/ me anathemati-
zet/ꝛ occidat: non ſeparabo: a charitate eius.Ro.viij.q:
dn̄s meus eſt: pater ꝛ deus in terris: qui conſtitutus eſt a
deo in hac egypto deus Pharaonis. Exo.vij. in prin. Si
bene iudicat veniā petam.ſi enormiter ꝛ male: ſufferam.
xix.diſt. in memoriā.c.di. contra morem.in prin.xi.q.iij.§.
cum ergo ſnia. Job.xxxvj. q: chriſtus male iudicatus eſt.
j.Pe.ij.in fi.ſed ab eo nō recedā: q: aliam eccleſiā neqȝ ca-
put habeo ad quā cōfugiam.ix.q.iij.aliorū.in fi.Et in tem-
peſtate p:eſentis diluuij aquarū multarū tribulationū/
ad chriſti vicariū ꝛ eius eccleſiā approximabo: nec inue-
niar extra arcam ne pereā ab vndis ꝛ fluctib⁹ tentationū
Charybdi ꝛ Scylla ꝛ ſcopulis alijs intercept⁹. ¶ Igi-
tur attendendū eſt iſto tp̄e fermentato etiam a fermento
quorūdam hereticorū dicentiū ſicut.ſ.dixi nūc claues ec-
cleſiā non habere.Sacramenta nō poſſe cōferre: q: excō-
municata ꝛ priuata iuriſdictione eſt.Et ꝙ papa pōt iudi-
cari ab imperatore: ſicut chriſtus a Pilato ꝛ Ceſare. Et
ꝙ preſbyter tantā habeat poteſtatem quantā papa.Et ꝙ
vacante papatu imperator ſuccedit iuriſdictioni pape.
Et ꝙ eccleſia nō poteſt habere tp̄alia.Et ꝙ chriſtus quā-
do aſcendit celos/vicariū nō dimiſit in terris. Quod autem
claues ſint apud bonos ꝛ malos ab eccleſia toleratos: et
ꝙ vera ſacramenta etiā mali ꝛ etiam heretici conferant:
quantū ad characterem: late.ſ.lxv. ar.§. ceterū q:. vbi
predicta ꝛ lucide diſputaui. materia aūt tractat hic.j.q.j.
§.ſed obijcitur.vſqȝ ad.§.ecce ſi clericus.ꝛ quaſi p totam
illam queſtionem.ꝛ p.xv.c.de con.diſt.iiij.a.c.hi de quib⁹.
Nullus clericus pōt ab ipatore iudicari
vſqȝ ad.c.q̄s a paganis.incluſiue.ꝛ.iij.q.vij.§.fi. ¶ Quod
autem papa vel eccleſia vel clericus quilibet ab imperatore
iudicari nō valeat: ſed ecōtra.ſ.v.ar.ꝛ.xliiij.ar.ver. ſed cō-
tra.ſimiliter latius dixi. Tum q: papa a deo nō ab hoīe iu-
riſdictionem recipit: ꝛ ab eo ſolo iudicandus eſt.ix.q.iij.a
§.ſolo.vſqȝ ad fi.q. Tum q: imperator inferior.xcvj.diſt.ſi
imperator.ꝛ.c.cum ad verū.ex̄ de ma.ꝛ obe.ſolite.xxj.diſt.
inferior. Tum q: eſt impator vicarius pape in temporali-
bus.ex̄ de elec.venerabilem. q: a papa recipit imperiuȝ ꝛ
tenet.vt.ſ.dixi.Et vicarius non iudicat illū a quo iuriſdi-
ctionem habet: q: vna iuriſdictio cenſet vtriuſqȝ ꝛ cōſiſto-
rium.ex̄ de ap.romana. Et nemo ſeipm̄ in foro cōtentio-
ſo ꝛ ſacramentali etiā iudicare pōt.c.cōtra.ponunt ex̄ de
iur.pa.p noſtras.ex̄ de iudi.cum veniſſent.xxj.di.nunc aūt.
gloſ.fi. Tum q: imperator filius eſt eccleſie: ꝛ non pater.
xcvj.di.ſi imperator.pater ſ̄o filiū corrigit.nō ecōtra. vn-
de ꝛ lex erubeſcit filios eſſe correctores patruȝ.in aut. de
nup.§.ſi v̄o.xxiij.q.iiij.diſplicet.ver.ſi volūtas.Parab.xiij.
xlv.di.§.ſalomon.xcvj.diſt.quis dubitat. Tum q: impator
imperiū tenet ab eccleſia ſicut vaſallus fidelis.lxiij.diſ.ti-
bi dn̄o.ex̄ in clem̄.de iureiu.romani principes. ſed vaſalli
reſpondent ſub iudicio dn̄i: nō ecōtra.ex̄ de iudi.ceterū.fa-
cit q̄d no.de fo.com.veruȝ.gloſ.fi.ꝛ q̄d legit.ꝛ no.xxij.q.v.

de forma. Tum q: imperator aduocatus ꝛ defenſor eccl̄ie.
ex̄ de elec.venerabilem.xcvj.di.ſi imperator.ꝛ.c.in ſcriptu-
ris.xi.q.ij.ſacerdotib⁹. Tum q: imperator gladiuȝ recipit
ab eccleſia: vt.ſ.in prin.iſtius operis probaui.ſed qui gla-
dium ab alio recipit: nō illum a quo recipit pcutit: aut iu-
dicat cū eodem.ad q̄d bene facit q̄d legitur ꝛ no.xcvj.diſ.
ſi imperator.ibi.Et ꝯtra illius beneficia pugnare videat
a quo propriā cōſecutus eſt poteſtatem.facit etiā quod le-
gitur ꝛ no.ex̄ de na.ex li.ven.c.j.ꝛ optime q̄d legit ꝛ no.ex̄
de poſtu.c.vlti.in gloſ.vlti. Tum q: papa nō homo ſimpli-
citer ſȝ quaſi deus in terris eſt.pſ.lxxxj. Ego dixi dij eſtis.
ex̄ de tranſla.c.ij.ꝛ.c.quanto.ꝛ vt ec.bn̄.c.j.ſed homo deuȝ
nō diiudicat: ſed econtra.ix.q.iij.aliorū. Tum q: moyſes ꝛ
Joſue ꝛ Samuel qui typum tenent pape: ſicut rectores
populi generales iudicant populū.Exo.ꝛ Joſue quaſi p
totum.j.Reg.vij.nō econtra. Tum q: papa nō eſt de foro
imperatoris.nec ratione papatus/quem nō tenet ab im-
perio: ſed a deo. Jo.vlti.xxj.diſt.in nouo. nec ratione alicu-
ius rei terrene quā ab imperatore teneat. Nam etſi impe-
rator donationeȝ fecit eccl̄ie de multis temporalib⁹.xcvj.
diſt.cōſtantinus. Ipſam tn̄ donationeȝ liberā fecit: nec fe-
cit eum feudatariū ſuū: aut emphyteotā/aut vaſallū.lxiij.
di.ego lodoicus.xvj.q.j.§.nouarū.ꝛ.l.placet.xxiij.q.vlti.
§.q̄uis.l.ſcimus. Que donatio valida ꝛ ppetua eſt: vt no.
p:e.c.ego lodoicus. Si ergo papa nō eſt de foro eius: ad-
iudicari non pōt per eum. vt ex̄ de fo.cō.per totū.ꝛ.xi.q.j.
in primis.ꝛ ex̄ de re iu.c.paſtoralis.in clem̄.ff.de iuriſ.om.
iudi.l.vlt.ex̄ de of.le.nouit. ex̄ de cōſti. vt animarū.§.fi.lib.
vj. Tum poſtremo q: nedū nō ſup papam chriſtū dn̄i: ſed
nec ſup aliquem clericum poteſtas aut iuriſdictio datur
cuicūqȝ laico: q: ſunt clericis inferiores laici ꝛ eis infeſti:
vt.ij.q.vij.in primis.xxij.c.vſqȝ ad.§. ex his. ex̄ de accu.cū
P.ex̄ de cōſti.eccleſia ſancte marie.ex̄ de re.ec.nō ali.cum
laicis.xcvj.di.bene quidem.xi.q.j.in primis.xxv.c.vſqȝ ad
§.cū ergo. Tum q: hoc q̄d iuris erat de facto ꝛ ſancta cō-
ſuetudine ꝛ debita reuerentia/hoc oēs reges ꝛ romani
principes ſeruauerunt.xi.q.j.ſacerdotib⁹.xcvj.diſt.in ſcri-
pturis.xvij.diſt.§.hinc eſt. ¶ Quod autem obijcit ab here-
ſiarcha nouello Marſilio paduano ꝙ Pilatus iudica-
uit chriſtū: ſic ꝛ impator papā iudicare pōt. Reſpōdeo ꝙ
nō iudicauit ip̄m tanq̄ pſonam publicā aut preeminen-
tem dignitate: ſed tanq̄ pſonam priuatā accuſatā ſibi a
principalib⁹ ſynagoge ꝛ pplo iudeorū tanq̄ malefactorē
qui in hoc erat de foro Ceſaris ꝛ ſuo/qui erat preſes in iu-
dea pro impatore. Unde idem Pilatus ait Luc.xxiij. Ob-
tuliſtis mihi hunc hoīem quaſi hoīem priuatū: nō pontifi-
cem/nō in dignitate cōſtitutū.ꝛ ecce ego coram vobis in-
terrogans/nullam cauſaȝ inuenio in hoīe iſto. Tunc eñ
chriſtus nō tenebat perſonā pape: ſed ſimplicis hoīs corā
ſuo iudice accuſati. Unde nec in hoc papa chriſto ſucce-
dit.ſuccedit eñ chriſto in potentia: nō in accuſatione ma-
ligna facta de eo. Immo exiſtimo ꝙ ſi coram Pilato fuiſ-
ſet vnus de templi pontificib⁹ accuſatus: dixiſſet q̄d dixit
de Chriſto. Accipite eum vos ꝛ ſm̄ legem veſtrā iudica-
te. Jo.xviij. Verſipellis ergo vulpecula Marſili⁹ padua-
nus allegauit literā euangelij que ip̄m occidit.ij.Cor.iij.
nō intellectū verū ſp̄ualem: ꝛ etiā literaleȝ qui vtinām ip̄m
cōuerſuȝ viuificet. Sed nec accuſatores chriſti iudei ip̄m
accuſauerūt Pilato vt pontificem vel ſcribā: ſed vt quē-
dam ppl'i deceptorem. vnde dicūt. Hunc inuenimus ſub-
uertentem gentem noſtrā. Lu.xxiij. Exemplū ergo lupi ra-
pacis nō pcedit: q: ſi impator iudicaret papam nō iudica-
ret vt Titiū vel Semproniū vel priuatū alium: ſed vt pa-
pam.ꝛ ad hoc ille impius hoc exemplū allegat. Et ſi ille
ſciolus verus ſciens eſſet in ſcripturis diuinis. vel ſi non
diſſimularet ſe ſcire: ſenſum ꝛ intellectū verborū euange-
lij acciperet: ꝛ nō ſolū.j.q.j.marchion. Preterea quō non
erubeſcit tale exemplū adducere: quum ꝛ Pilatus fatea-
tur ſe chriſtū pperam iudicaſſe: vnde ꝛ dicit Luc.xxiij. Ni-
hil inuenio cauſe in hoīe. Et iterū.ibi. Ecce ego corā vo-

dis interrogans/nullã cauſam inuenio in hoie iſto ex ijs in quibꝰ eũ accuſatis. ſed neqꝫ Herodes. Unde ibi Amb. Hic pilatus chriſtũ abſoluit iudicio. crucifigit myſterio duoꝝ ergo viroꝝ teſtimonio ieſus inſons oſtẽdit. Et iterũ Jo.xix. Ego nullã inuenio in eo cauſam. Ubi Chryſo. Nõ dixit. q: peccauit ⁊ dignꝰ eſt morte/donare eũ feſto. ſꝫ primũ eũ excuſans tũc rogat ex abũdanti: vt ſi nollent eũ innocentem dimittere: ſaltem obnoxiũ darent tẽpori. Nõ ergo exẽplo pnicioſo: ſicut fecit iſte hereticus: ſꝫ legibus eſt iudicãdũ. C. de ſen. nemo. vide. xx. diſt. c. ſi. ❡ L Rurſus ille tam impius dogmatizat ꝙ quilibet preſbyter tantam ſicut papa habeat ptãtem. Qd̃ falſuꝫ eſſe ⁊ erroneũ nullus ſane fidei ignorat: q: nedũ papa/ ſed quilibet epũs maior eſt in iuriſdictione ⁊ adminiſtratiõe quolibet preſbytero. nam ipſe eſt precordinator in cũctis. xxv. di. plectꝫ. ver. ad epm. ex̃ de offi. archid̃. c. ij. de offi. archipreſ. officiũ. in fi. Immo nedũ epũs maior eſt in iuriſdictione preſbytero: ſed etiã archidiaconꝰ qui ⁊ diaconꝰ eſt: maior eſt in adminiſtratione nedũ quolibet preſbytero: ſꝫ etiã archipreſbytero: qui maior eſt ĩ ordine archidiacono. vt pre. c. pleſ cis. ex̃ de offi. archid̃. ad hec. §. archipreſbyteri. Põt eñ vnus eſſe maior in adminiſtratione: q̃uis minor ſit in ordine. vt no. xxi. diſt. in nouo. in gloſ. ar. ❡ Item ꝙꝙ olim idem diceret̃ preſbyter ⁊ epũs. vt. xciij. di. legimus. ⁊ papa Petrus vocet ſe preſbyterũ. ibi. ver. ſꝫ ⁊ Petrꝰ. ⁊ in gloſ. ecce petrus. cõſuetudine tñ ⁊ iure ⁊ ordinatione decretũ eſt: vt preſbyteri ſubſint epĩs: ⁊ maiores eis ſint epĩ: nedũ in ordinatione ⁊ cõſecratione epãli. vt pre. c. legimꝰ. ver. quid eñ. ſed etiã adminiſtratione ⁊ noĩe ⁊ iuriſdictione: ⁊ quãtũ ad q̃dã ſacra approp̃riata epĩs. xcv. di. olim. ⁊ c. ecce. ⁊ de hoc plene notaui predicto. c. legimꝰ. in gloſ. hic reſpondet. ❡ Sũmus aũt põtifex nedũ maior eſt quolibet preſbytero quantũ ad oĩa: ſed etiã maior oĩbus epĩs: excepto cõſecratione epãli. nam ⁊ Petro data eſt ptãs a dñõ ſup alios apl̃os quibꝰ ſuccedũt epĩ. lxviij. diſt. quorũ vices. vt hec materia expedit̃. xxi. di. in nouo. vbi de hoc. lxx. diſt. in illis. vbi de hoc. ⁊ no. xxiiij. q. j. loquit̃. ⁊. ij. q. vij. paulus. in gloſ. j. ⁊ c. ꝙꝙ. ibi. Epãtꝰ ſit preſbytero maior. ⁊ facit qd̃ ibi no. in gloſ. Aug. hoc preterea ſi tantã preſbyteri ⁊ epĩ ptãtem haberent ſicut papa: tot eſſent dei vicarij generales in mũdo/ quot preſbyteri ⁊ epĩ. Qd̃ falſum ⁊ hereticũ eſt: q: ſoli Petro dixit dñs Mat. xvj. Ego dico tibi tu es petrus. Et iterũ. Tibi dabo claues ſingulariter. ⁊ ibi. Quodcũqꝫ ligaueris. generaliter. loquens ſibi ſoli. ex̃ de ma. ⁊ obe. ſolite. §. nos aũt. Et iterũ paſce oues meas. Jo. vlti. ex̃ de elec. ſignificaſti. Iterũ ſcḋm hunc errorem Marſilij vna eccl̃ia haberet multa capita ſicut mõſtrũ. ex̃ de offi. or. q̃m. Multi eſſent ſponſi eccleſie vniuerſalis: qd̃ falſum eſt: q: vnꝰ fuit chriſtus vnã eccleſiã deſpõſans: ⁊ vnus eius vicarius generalis ſponſus eccleſie. j. ad Cor. xj. Deſpondi vos vni viro virginem caſtã exhibere chriſto. xxvij. q. j. nuptiarũ. Et illud apl̃i ad Eph. v. expõnẽs illud protoplaſti. Hoc nũc os ex oſſibꝰ meis ⁊c. Hoc aũt dico magnũ ſacr̃m in chriſto ⁊ eccl̃ia. ex̃ de biga. debitum. facit. xxvj. diſ. c. ij. Item preſbyteri tenent typũ. lxxij. diſcipuloꝝ. xxj. di. in nouo. lxviij. di. corepi. papa vo chriſti. ſed illi. lxxij. diſcipuli nõ habuerũt tantã ptãtem/ quantã apl̃i: qui ſoli mũdũ partiti ſunt ad predicandũ ⁊ cõuertẽdum: nedũ quantũ Petrus ⁊ Paulus. Itẽ ſolus Melchiſedech tenuit typũ chriſti. vñ dicit̃ pſ. cix. Tu es ſacerdos in eternũ ⁊c. Alij preſbyteri teſtamẽti veteris aliorũ ſacerdotũ teſtamenti noui. xxj. di. §. j. vñ trãſlato ſacerdotio ⁊c. ex̃ de cõſti. tranſlato. Item quũ a papa tamꝙ a primo fonte deſcẽdat oĩs iuriſdictio ⁊ epoꝝ ⁊ preſbyteroꝝ. xxij. di. c. j. xxiiij. q. j. loquit̃. nõ põt papa ſic ex toto iuriſdictionẽ ſuã alteri dare/ ꝙ tantã habeat ſicut ipſe. al̃s poſſet archipapã vel ſaltẽ papã aliũ ſibi cõſortẽ facere. qd̃ falſuꝫ eſt. viij. q. j. ſi petrus. cũ. c. ſeq. q: nec aliũ papã põt facere: nec ſe ſua iuriſdictione priuare. ad qd̃ facit qd̃ legit̃ ⁊ no. ex̃ de cenſi. cũ venerabilis. in gloſ. hic ptꝫ qd̃ legit̃ ⁊ no. ex̃ de dona. paſtoralis. in gloſ. ſi ita. ❡ M Ad horũ ſupradictoꝝ declarationem ſciendũ eſt ꝙ eſt quadruplex maioritas in eccl̃ia dei. adde hic qd̃ ſcripſi in. xxxvij. arti. ver. primo. ⁊ ver. eſt autem. Prima ex tpe. xvij. di. §. hoc q̃. ⁊. §. verũ. ⁊. xcv. diſt. bene quidẽ. lxxv. di. c. vlt. ex̃ de ma. ⁊ obe. ca. j. Secũda ex prerogatiua ordinis. ex̃ de ma. ⁊ obe. ſtatuimus. Tertia ex prerogatiua ordinantis ſeu cõſtituentis. ex̃ de ma. ⁊ obe. p tuas. ff. de albo ſcri. l. vlt. in aut̃. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. eos. circa ſi. col̃. ij. ff. de re iu. quidam. Quarta ratione dignitatis ſeu maioritatis officij. Hac rõne d: archid̃. maior archipſ. vt dictũ eſt. ⁊ põt vnꝰ minor ⁊ maior eſſe altero. ij. q. vij. ꝙꝙ. ⁊. c. querit̃. Ideꝫ in abbate in minoribꝰ cõſtituto. ex̃ de eta. ⁊ qua. tuã. ſicut in ſubdiacono electo ⁊ confirmato. ex̃ de elec. tranſmiſſam. Item põt eſſe maior ⁊ equalis. ſicut Petrus fuit maior apl̃is in dignitate ſeu officio: ſꝫ in apl̃atu ſeu ordine epãli par fuit ⁊ equalis. ij. q. vij. puto. xxj. diſt. in nouo. ſcḋm hoc intellige. xvij. di. multꝫ. ff. q̃n appel. ſit. l. j. §. ſꝫ ſi. C. de offi. vica. l. j. In eo aũt ꝙ q̃s minor eſt/ alij ſcꝫ maiori debet reuerentiã exhibere. ergo quũ archidiaconꝰ in miſſa minor ſit archipreſbytero: tunc debet ei ſeruire. ſed eo maior eſt extra miſſam in voce/ in loco/ in iuriſdictione ⁊ alijs que ei cõpetũt rõne dignitatis. ſcḋm hoc intellige. xxxiij. q. v. eſt ordo. xciij. diſ. a ſubdiacono. ex̃ de of. archid̃. c. j. ⁊. c. ad hec. ſcḋm Oſtiẽ. qui. j. no. ex̃ de of. archid̃. c. j. ſic intellige. xxj. diſ. §. i his oĩbꝰ. cũ. c. ſeq. ❡ N Itẽ notãdũ ꝙ pſona pẽeſt pſone q̃nqꝫ modis. ſcꝫ ex officio. xxj. di. i nouo. Uite merito. ij. q. vij. c. j. Ordine. xciij. diſt. a ſubdiacono. Adminiſtratiõe vt archipſ. ex̃ de of. archipſ. c. j. cõſecratione. vt epũs oĩbꝰ. xxj di. c. j. ❡ O Hec plãtio cõſiſtit ĩ tribꝰ. In iudicijs. xxj. di. inferior. In p̃ceptꝫ. xxj. di. nũc aũt. In ſacris. xxj. di. deniqꝫ. ſcḋm Archid̃. q̃ ita no. xxj. di. in pre. §. i his. ❡ Itẽ notãdũ ꝙ maior ptãs attẽdit̃ q̃nqꝫ ex dignitate ordinis: q̃nqꝫ ex dignitate diſpẽſatiõis ſiue adminiſtrationis. Petrus aũt ex prerogatiua ordinis vel cõſecrationis nõ habebat: ſed rõne adminiſtrationis. ſcḋm Lau. q̃ ſic no. in pre. c. in nouo. ❡ Itẽ dicẽdo ꝙ q̃libꝫ preſbyter ſit equalis pape in iuriſdictione/ cõfundit̃ ordo ſuperior. ſ. c. lxxix. di. ad hoc. iſta ſunt addenda ijs q̃ de iſta materia tetigi. ſ. in prin. iſtius opis. ❡ P Dicit etiã ille pfidus Marſilius ꝙ vacante papatu ſuccedit imperator. Sed vñ hoc habuit/ ⁊ quo motu hoc dixit/ ignoro: quũ nedũ oĩs ſcriptura/ ſed huic poſitioni oĩs ratio contradicat. Papa eñ ſuccedit impio. ex̃ de fo. com. licet. ex̃ de re iud̃. paſtoralis. in clemẽ. Nõ imperator in papatu. Que eñ cõicatio cani ⁊ ſancto: Eccl̃i. xiij. ij. Cor. vj. pfanis ⁊ diuinis: ex̃ de iude. ad hec. xij. q. ij. nulli. Subdito ⁊ dñõ. ex̃ de elec. venerabileꝫ. Quõ põt imperator in eccl̃iaſticis ſuccedere: quũ inhabilis ſit ad talia poſſidenda ⁊ tractãda: quũ etiã ſtatutũ factũ ab eo in eccl̃ie fauorẽ nõ valeat/ niſi expreſſe ab eccl̃ia approbet̃. xcvj. di. bene quidẽ. ex̃ de cõſtitu. eccleſia. Quia Balthaſar vaſa templi cõtaminat a deo pcutit̃. Dañ. v. de con. di. j. veſtimẽta. Itẽ Ozias rex iuda q: ſacerdotũ officia vſurpare voluit: a dñõ lepra pcuſſus eſt. ij. Paral̃. xxvj. ij. q. vij. §. itẽ cuꝫ Balaã. ver. ſicut ergo. Itẽ Heliodorus miſſus a rege Antiocho inuadere erariũ vbi erant in templo repoſita depoſita: calcibꝰ equi mirabiliter apparentis pcuſſus/ ſemiuiuus relictꝰ eſt. ij. Mach. iij. ❡ Item ſi imperator ſuccederet in papatu: iam ſolueret ⁊ ligaret: ſed nõ imperatoribus ſed piſcatoribꝰ date ſunt claues a deo. de pe. di. j. quẽ penitet. ⁊ nõ laicis/ ſed preſbyteris. Imperator eñ a ſacerdotibus eccl̃ie anathematizat̃ ⁊ religat̃. xcvj. diſt. duo. ad hec faciũt. xcvj. di. ſatis euidenter. xvij. di. §. hinc etiam. Item Amb. imperatori volenti eccleſiaꝫ occupare ait: quid tibi ⁊ adultere: adultera eſt q̃ nõ tibi eſt legitimo mrĩmonio copulata. cedat palatiũ imperatori: eccl̃ia antiſtiti. xxiij. q. viij. cõuenior. Diſtincta aũt quantũ ad hoc ſunt officia romanoꝝ põtificũ ⁊ imperatoꝝ. x. di. q̃m. xcvj. di. cũ ad verũ. vñ in fine ibi dicit̃ de imperatore: ac viciſſim nõ ille rebus diuinis preſidere videret̃: q̃ eſſet negocijs ſpũalibꝰ implicatus. vi

Marginal notes:

Nõ eq̃lis eſt pape et cũ croiũ pſbyteroꝝ ptis.

Nõ põt papa ſuã a ſe iuriſdictione priuare.

Maioritas quadruplex.

Prelatio q̃nqꝫ modis hri poteſt.

Papa ſuccedit impio/ nõ contra.

An eccleſia poſſit tpalia poſſidere

de.ſ.ar.xl.ver.item error. ❡ O Inſuper qd dicit ille im pius ſubdolus ⁊ ſophiſta q eccl'ia tpalia habere nō pōt. falſum eſt.q2 nedū laici ſed etiam clerici pñt hr̄e tpalia et propriū. Sed iſta de antiqua hereſi trahit. hi ſunt em̄ heretici qui cōdemnant ppriū habentes in hoc mūdo.xxiiij q.iij.quidā.ver.aplici. Alij etiā ſunt qui dicūt q a tpe Sylueſtri pape qui recepit donationē a Conſtantino.de qua xcvj.di.cōſtantin⁹.eccl'ia nō fuit in ſtatu ſalutis. Sed iſtis mentita eſt iniquitas ſibi.pſ.xxvj. nā eccl'ia primitiua habebat pecunias ⁊ ppriū in cōmuni. Actu.iiij.⁊.v.xij.q.j.dilectiſſimis.⁊.c.ſcim⁹. Unde ⁊ vidētes ſummi ſacerdotes ⁊ alij fideles magis expedire eccleſijs habere poſſeſſiōes q pecunias que dabantur eis ex poſſeſſionibus venditis dederunt eis poſſeſſiones que in ditione epiſcopoꝝ conſiſtunt.xij.q.j.videntes.de predijs eccl'iarum.xij.q.ij.quaſi p totū.ppter hanc etiā cauſam chriſtus aliquoties habuit loculos. Jo.xij.q2 ſua erat eccl'ia loculos habitura. xij.q.j.habebat.⁊.c.exemplū.xxiij.q.iiij.duo iſta. Qr aūt ⁊ epi ⁊ alij clerici poſſint habere propriū in ſpeciali q religioſi nō ſunt clarū eſt.xij.q.j.epi.cum.ij.c.ſeq.⁊.§.cum ergo.⁊.§.oſtenſum.⁊.c.illi.⁊.q.ij.monem⁹.ibi.reddere compellat.⁊.j.q.ij.clericus.⁊.c.paſtor.xij.q.iij.c.j.⁊.q.iiij.c.vlti. ex de teſta.c.j.c.cū in officijs. ❡ Item ſi ſancti martyres ⁊ cōfeſſores prelati in eccl'ia dei ſciuiſſent eſſe peccatū eccleſiam bona tpalia poſſidere:nunq donationes taliū recepiſſent ⁊ diſpenſaſſent.ſic argumentat̄ Proſper.xij.q.j.expedit.ſit̄e ar.vij.q.j.oīs qui gemebat. ❡ Preterea filij leui qui clericos prefigurāt.xxj.di.§.j.terras ⁊ ciuitates habebant:⁊ aliqua alia ppria poſſidebant.xiij.q.j.§.his ita. nec ampli⁹ allego:q2 iſta eſt hereſis manifeſta.de hoc etiā ſcripſi.ſ.xl.ar.ver.item error eſt.

Vicari⁹ a chriſto celos aſcendēte relictus.

❡ R Poſtremo qd dicit dictus hereticus Marſilius q qn chriſtus aſcēdit celos:nō dimiſit vicariū:falſum ⁊ hereticū eſt:q2 eſt eccl'iam acephalare.i.ſine capite dimittere/ptra illud.xciij.di.nulla. Et q2 dimiſit loco ſui Petrum ⁊ ſucceſſores cui dixerat paſce oues meas. Jo.vl. Oēs em̄ romani pōtifices ſucceſſores Petri ſunt:⁊ pſonā eius tenent. Unde ſicut Petro ſic ⁊ cuilibet eius ſucceſſori dixit verba predicta chriſtus. vt eſt expreſſum ex de ma.⁊ obe.ſolite.§.nos aūt.⁊ de trāſla.epi.quāto.ibi.ſoli btō Pe.⁊ p ipm ſucceſſoribus ſuis.⁊ ibi.Ro.pon.qui non puri hoīs:ſed veri dei vicem gerit in terris.⁊.c.licet.ibi.qui ſucceſſor eſt Petri ⁊ vicarius Jeſu chriſti.⁊ ex vt ec.bñ.vt noſtrū.ibi.qm etſi locum dei teneamus in terris.⁊ ex de elec.vbi periculū.§.ceterū.li.vj.ibi. cum agit̄ de creatione vicarij Jeſu chriſti ſucceſſoris Petri.⁊.c.fundamenta.§.decet.ibi.ipſoq3 vicarij dei romani pontificis.lib.vj. Et expreſſiſſimum de homic.pro humani.j.xii.li.vj.ibi.Dei filius ieſus chriſtus ne gregem ſui precio ſanguinis glorioſi redemptū aſcenſurus poſt reſurrectionem ad patre3 abſq3 paſtore deſereret:ipſi⁹ curā btō Petro aplo vt ſue ſtabilitate fidei ceteros in chriſtiana religione firmaret:eoꝝq3 mentes ad ſalutis opa ſue accēderet deuotionis ardore:cōmiſit.⁊.j.ibi. Nos eiuſdē apl'i effecti diſponente dño lic3 immeriti ſucceſſores/⁊ ipi⁹ redemptoris locū in terris:q q indigne tenentes. Unde ibi gloſ. Jo.an.ſup verbo deſereret/dicit. Per hanc lr̄am ſatis patet q ptās Petri tranſiuit ad poſteros:al's poſt Petrū ſine paſtore remanſiſſet eccl'ia ⁊ ſine capite:qd eſt falſu3.ex de off.or.qm.ad h facit.xl.di.nō nos. Nō nos btm̄ Petrū ſicut dicitur a dño cū ſedis priuilegio vel ſucceſſores eius peccādi licentiā iudicam⁹ ſuſcepiſſe. Ille quippe perennem meritoꝝ dotem cū hereditate innocentie tranſmiſit ad poſteros ⁊c. Jmmo vacante eccl'ia p morte3 pape/nō eſt dicendū q remaneat ſine capite:q2 hoc dictū non eſſet remotū ab hereſi:q2 tunc corpus cardinaliū ⁊ tota eccleſia habet caput eccl'ie generale ⁊ verū ⁊ ppriū/chriſtū ſc3 viuentem.de con.diſ.ij.prima.in fi.ad hoc.xcij.diſt.c.j.⁊.ij. ❡ Succedit etiā collegiū card.tunc in quibuſdam.ex de elec.vbi periculū.§.idem q3.li.vj.⁊ de elec.ne romani.§.eo tamen.in clem.⁊ ſicut etiā no.Oſtiē.ex de pe.⁊ re.cū ex eo. in fi.⁊ no.Joan.an.poſt eū ex de ſchiſma.c.j.in gloſ.nō ar. ❡ Item bea.Petrus poſt aſcenſionē dñi primo rexit eccleſiam Antiochenā:⁊ tunc illa erat caput:poſtmodū ei⁹ ſedes tranſlata eſt Romā iubente dño.xxiiij.q.j.rogam⁹. ⁊ ipſe Petrus pro ſe Clementē inſtituit.viij.q.j.ſi petrus. ⁊.c.oportet.⁊.c.clemens. ⁊ deinde electi romani pontifices pceſſerunt vſq3 ad tpa iſta:⁊ pcedent vſq3 ad diem iudicij loco chriſti:q2 eccl'ia q eſt corpus chriſti non pōt eſſe nulla ⁊ mortua abſq3 capite. ⁊ ad hoc optime facit.xxiiij. q.j.pudenda.in fi.ibi.vt qm eccl'ia nulla eſſe nō pōt:ea ſit in aplice ſedis p ſucceſſores epoꝝ radice cōſtituta ⁊c.⁊.c. didicim⁹.ibi.ſi vo apud Corneliū fuit qui Fabiano epo legitima ordinatione ſucceſſit. ❡ Uere ergo q hec negat: chriſtum negat ſponſum eccl'ie.q2 nūq fuit nec erit eccl'ia ſine ſpōſo. Sed heretici in partes diuiſi q2 multos faciūt ſponſos eccl'ie:ideo negant vnū verū.ar.ad hoc.j.q.iij.ſaluatoꝝ.ver.q vo. ❡ S Jſto aūt tpe increſcūt hereſes dicte ⁊ alie:q2 intra eccleſiā pro magna parte in omni ſtatu regnat hypocriſis genimen hereſis. Quare aūt de⁹ pmittat hereſes dicit Aug.xxiiij.q.iij.c.vlt. Sed qui filij legitimi ſunt eccl'ie numero ⁊ re:nō ſeruiāt eccleſie ſcē de mendacijs.nūquid deus ⁊ eccl'ia indiget noſtro mēdacio/vt pro illis loquamur dolos? Job.xiij. Qñcūq3 lingua ⁊ cor nō cōcordant/mendaciū eſt:etſi extra, ppoſitū lingua verum dicat.q2 mentiri eſt cōtra mentem ire.xxij.q.ij.boies. ⁊.c.is qui. Recordemur ſcriptū eſſe Eſa.v. Ue qui dicitis bonū malū ⁊ malū bonū.xj.q.iij.ve qui dicitis. Nō iuſtificemus noſmetipſos. Cōfiteamur ergo q2 digni ſumus ⁊ eccleſia in ſuis membris puniri:q2 nimis diſceſſit a ſpōſo. Et ideo cōprehenderūt eam amaritudines. Nos em̄ filij iſrael:chriſtiani noīe ⁊ nō re:filij iniqui diſpoſuim⁹ teſtamentum cū gentib⁹/que circa nos ſunt:⁊ edificauim⁹ intra eccleſiā gymnaſiū:⁊ fecim⁹ nobis preputia dimiſſa ſancta circūciſione ſpirituali:⁊ receſſim⁹ a teſtamento nouo ſancti euangelij.ex de cele.miſ.cum marthe.§.ceterū.⁊ iūcti ſum⁹ nationib⁹ ⁊ venūdati:vt faciam⁹ malū in iniquitatib⁹ noſtris.j.Mach.j.⁊.iiij.v.⁊.vj.Eſa.l. Nam ſcḋm Ber. noſtra nos diabolo volūtas mancipat:non ptās ipſius.⁊ ideo ceci ſum⁹ q2 venūdati.Eſa.xliij. Facta eſt hierl'm eccleſia militans/habitatio exteroꝝ.i.peccatoꝝ:q2 ipſa in ſe nō peccat.xxj.diſt.quis.⁊ facta eſt extera ſemini ſuo ſancto qd chriſtus in ea ſeminauerat. Matth.xiij.⁊ nati eius reliquerūt eam:q2 de ſanctitate ei⁹ nō curant. Sanctificatio eius deſolata eſt:q2 nō colitur. Dies feſti conuerſi ſunt in luctū:q2 opa ſcelerata que in ea fiunt plāctu ⁊ luctu digna ſunt:q2 gaudiū ſpūſſancti receſſit ab ea. Sabbata ei⁹ in opprobrium:q2 ſabbata carnalia ⁊ venalia. Honores eius in nihilū:q2 poſtpoſuit honorem dei,ppter honorē mundi ſcḋm gloriā eius mūdialem multiplicata eſt ignominia ei⁹. Hec legunt̄.j.Mach.j.vbi typicat̄ ruina eccl'ie in filijs. Ue aūt tribulantib⁹ eccleſiā ⁊ diſcedentib⁹ ab ea: q2 cōtritione duplici corporis ⁊ aīe cōterent̄.⁊ hic etiā puniunt̄ tribulantes eccleſiā aliquoties exteriorib⁹ tribulationibus nedū interiorib⁹:⁊ in ppetuū ſine fine.de pe.di. iij.§.authoritas.ver.ignis accēſus eſt. Potem⁹ nos interim filij obedientie eccleſie in patientia poſſidere aīas noſtras. Luc.xxj.flagella digniſſima noſtre purgationis. de pe.di.ij.ſi em̄.vltra mediū.⁊.edificem⁹.q2 nulla res ſic purgat peccata/ſicut tribulatio ſcienter ⁊ patiēter aſſumpta. Nam ſcḋm Aug. Qd format auro/lima ferro/flagellū grano/mola oliue/hec tribulatio iuſto. Oremus ſicut dicit dñs Mat.v.⁊ Luc.vj.xxiij.q.iiij.§.ex his.pro ijs q nos pſequunt̄:q2 magis ſe tribulant q nos.q2 etſi nobis inferunt vtiliter damnū pene:ſibi inferūt damnū ⁊ malū culpe:a quo malo in orōne dñica petim⁹ liberari. Matth.vj. ⁊.Lu.xj. Multū refert ſcḋm Aug. in ſermone Jnnocentij. inter ferre malū/⁊ inferre malū. nihil em̄ ſimpliciter malum eſt ſcḋm Theodoꝝ in coll'. de nece ſanctoꝝ. in lib. Joā. caſſi.ſimpliciter niſi vitiū ⁊ peccatū.pena em̄ malū nō eſt proprie:immo aut purgatiua aut punitiua ipſius mali

culpe eſt:q: oīs pena de ſe iuſta ⁊ ex cauſa. Vñ ⁊ dñs Je-
ſus chriſtus ſumme bonꝰ mala ſpene pro nobis ꝑtulit/ vt
culpe pelleret mala noſtre. Vñ ⁊ de eo ſcribitur Deut.xxi.
Et Gal.iij.in fi. Maledictus a deo qui ſpendet in ligno.i.
chriſtus malo pene addictus/ qui in ligno pro nobis pe-
pendit.i.Pe.ij.in fi. ¶ Cōpatiamur ergo eccl'ie tribulatē:
ſed magis tribulantibꝰ ⁊ ꝑſequentibꝰ eā:q: qui eā ꝑſequi
tur/ ⁊ ꝑſequit̃ chriſtum qui eſt caput eius.vñ ⁊ ipſe paulo
ait Actu.ix. Saule ſaule quid me ꝑſequeris.i.mēbra mea
fideles meos/ eccleſiā meā/ fidē meā:ſm Aug. Item ipſe
ait ꝑ prophetā Zach.ij. Qui vos tangit/ tangit pupillam
oculi mei.ij.q.vij.accuſatio.i.⁊ ibi.in fi.qm̄ iniuria eoꝝ ad
eū ꝑtinet cuiꝰ legatione funguntur. Ad idem. viij.q.i.q̄ vos.
Et oñm crucifigūt/ qui eū in ſuis ſacerdotibꝰ ꝑſequūtur.
iij.q.i.nulli.in fi. ¶ Z Nō incipit nūc eccl'ia ꝑſecutiō es
pati:nutrita eſt in ꝑſecutiōibꝰ:⁊ in eis creuit.xij.q.i. futu-
ram.ſicut piſcis in aqua.xvi.q.i. placuit. In pace carnali
decreuit.vt.ſ.xxxvi.arti.ver.ꝙ aūt.⁊.lxvij.ar.§.firma.ver.
adaperiat late dixi. tunc vere ſtringit ⁊ amplexat̃ chriſtū
ſponſum in hac vita pro nobis tribulatū.pſ. Dñe exau
di.ibi.⁊ a tribulatione pctōris.qñ ſibi facit in tribulatio-
nibus comitatū. ¶ Nō ſunt anni ducenti ꝙ cū Alexādro
canonice electo in ſede ap'lica: Octauianꝰ ⁊ Jo.poſt eum
ſchiſmatici coeligunt̃:⁊ fauore Cōradi imꝑatoris defen-
dunt̃:⁊ durauit ſchiſma.xviij.annis. De alio ſchiſmate fit
mentio ext̃ de ſchiſma.c.i.⁊ de elec.q: diligentia.⁊.ſ.lxv.ar.
§.ceterum q:.ver.item dicitur proprie terigi.

¶ Articulus.lxix. A

Hunc querendū eſt quū eccl'ia tantā nūc habeat potentiā tem-
poralē:cur prelatoꝝ ſententie aut nullo mō
aut male a ſubditis pro maiori parte ſeruā-
tur/ paruipendunt̃/ ⁊ deſpectui habent̃: maxime quū in
eccl'ia dei maior pena ⁊ cōfuſibilior eſſe nō poſſit/ ꝙ ana-
thema: qđ ſeparat a corpore chriſti.qđ eſt eccl'ia. iij.q. iiij.
engeltrudā.xi.q.iij.nemo.ext̃ de ſen.excō.ſacro.§.cūq3. ibi.
tantā infligere penā.xxiiij.q.i.corripiant̃. ¶ Ad qđ reſpō
deo ꝙ duplex eſt cā:precipue vna eſt ⁊ ꝑma:q: preſidēt in
chartis cōfidentes.ar.xvi.q.i.in canonibꝰ. ⁊ que ſua ſunt
querentes.ad Phil.ij.lxiij.di...oſſe.ext̃ de cenſi. cum ap'ls.
⁊.c.ꝓcurationes. Quō aūt intelligat̃ iſtud verbum ap'li
exponit Aug.viij.q.i.ſunt in eccl'ia.ibi.Quid eſt ſua que-
rentes: Nō chriſtū gratis diligentes: Nō deū ꝓpter deū
querentes: Tēporalia cōmoda ſequētes: Lucris inhian-
tes: Honores ab hoīb ꝰ querētes.⁊.c.exactores. In eccl'ia
dei potius ꝙ dei pontifices noīari.x.q. iij. q: cognouimꝰ.
Cū quadā iactantie temeritate et iudiciaria inuectione
nō in lucris animarū/ ſed in predandis hoībꝰ ⁊ ſpoliādis
⁊ ſcandalizandis fratribꝰ/ operā dantes.x.q.iij.cauendū.
animarū pericula nō cauentes.cōtra illud ext̃ de conſti. vt
animarū.⁊ de iureiu.cōtingit. ⁊ de ſepult̃.c.animarū. lib.
vi.⁊ facit eo.lib.de offi.le.c.i.immo aiabꝰ potius laqueos
iniicientes.xxvij.q.i.de viduis.ij.Ex aio frequentius ꝓce-
dentes.xi.q.iij.§.ſi ergo. Iniuſte pro cauſis leuibꝰ ⁊ mini-
mis excōicantes.cōtra illud.xi.q.iij.epi.⁊.c.nemo.⁊.c.nul
lus. Potius timeri ꝙ amari volentes: ⁊ potius tyrāni et
dñi ꝙ paſtores ⁊ ſocij ⁊ patres apparere volentes.x.q.iij.
q: cognouimꝰ.cū.c.ſeq.xcv.di.ecce.i.Pe.v. In deuia mo-
res ſubditos impellentes:qui predicatione eoꝝ ad viā vi-
te fuerant reuocandi.ext̃ de deci. ꝙuis. Decimantes men-
tam cyminū ⁊ anetū:⁊ relinquētes q̄ grauiora ſunt legis
iudiciū/ ⁊ miſericordiā/ ⁊ fidem. Ceci duces excolātes cu
licem:camelū aūt glutiētes. Mat.xxiij.vbi Chryſ. Quia
ſacerdotes auaritia pleni/ ſi quis decimā partem alicuiꝰ
rei vel minime nō obtuliſſet:corripiebāt eū quaſi magnū
crimen feciſſet.ſi quis aūt alterū ledebat/ aut in deū pec-
cabat:non curabant eū corripere:de lucro quidem ſuo ſo
liciti:de gloria aūt dei ⁊ ſalute hoīm negligentes:ſeruare
enī iuſtitiā ⁊ facere miſericordiā ⁊ habere fidē ꝓpter ſuā
gloriā deus mādauerat: decimas aūt offerre ꝓpter vtili-
tatem ſacerdotū: vt ſacerdotes quidē ꝑp'lo in ſpūalibus
obſequant̃:ꝑp'li aūt in carnalibꝰ ſacerdotū ſubminiſtrent
ſic mō fit:q: oēs de honore ſuo ſunt ſoliciti:de honore aūt
dei nullus. Portiōes aūt ſuas vigilāter defendūt.ſ3 circa
eccl'ie obſequiū curā impendere nō intendūt. Si pp'ls de-
cimas nō obtulerit murmurant oēs:ſi peccātem pp'lm vi
derint/ nemo murmurat cōtra eos. S3 q: ſcribarū ⁊ pha
riſeoꝝ ad quos dñs loquebat̃/ quidā populares erant:nō
eſt incōgruū vt aliā expoſitionem faciamꝰ/ ꝓpter eos qui
decimā dabant.nam ⁊ qui accipit decimas recte decima-
re dicit̃/ ⁊ qui dat. Scribe igit̃ ⁊ phariſei minimarū qui-
dem rerū decimas offerebāt/ oſtendende religionis grā.
In iudicijs aūt erant iniuſti.in fratribꝰ ſine mīa. incredu
li in veritate.hucuſq3 Jo.Chryſ. Item ibi Hilarius. Et q:
minꝰ piaculi eſſet decimationē oleris ꝙ beneuolentie offi
ciū preterire:irridet eos cōſequenter dñs/ dicens. Duces
ceci excolantes culicem/ camelū aūt glutientes. Camelū
puto eſſe magnitudinē preceptoꝝ/ iudiciū/ miſericordiā/
⁊ fidem. Culicem decimationem mente/ ⁊ aneti/ ⁊ cymi-
ni/ ⁊ reliquoꝝ olerū viliū. hoc aūt precepta dei q̄ magna
ſunt deuorāmꝰ atq3 negligimꝰ. ⁊ oꝑationes religionis in
paruis q̄ modicū lucrū habent cū diligētia demōſtramꝰ.
Item ibi Orige. Excolantes culicem.i.expellētes a ſe mi
nima delicta/ q̄ culices noīauit. Camelū aūt glutientes.i.
cōmittentes maxima delicta/ q̄ noīauit camelos:aīalia vi-
delʒ tortuoſa ⁊ grandia. Item menta ⁊ anetū ⁊ cyminū
cōditure ſunt:nō principales cibi. ſic in cōuerſatione nr̃a
quedā ſunt neceſſaria ad iuſtificationē:vt iudiciū/ mīa/ ⁊
fides. Alia ſunt quaſi cōdientia actus noſtros/ ⁊ ſuauio-
res eos faciētia:vt abſtinentia/ riſus/ ieiuniū/ genuflexio
⁊ hmōi. Quō aūt nō exiſtimant̃ ceci/ qui nō vident:qm̄ ni
hil ꝓdeſt cautū eſſe diſpenſatorem in rebꝰ minimis:quum
principalia negligunt̃. hos ergo ſermo preſens ꝯfundit:
nō quidem leuia ꝓhibens obſeruare:ſed principalia pre-
cipiens cautius cuſtodire.hucuſq3 Orige. Adde hic que
ſcripſi.ſ.in.ij.parte in.§.aliud vitiū peculiare.ver.qm̄.cuʒ
ve.in art.lxxviij. ¶ Camelum aūt vere prelati noſtri tpis
glutiūt:grauia cōmittentes. ⁊ pro menta aneto ⁊ cymi-
no.i.pro leuibꝰ ſnīas fulminātes in ſubiectos.vt pre.c.epi.
⁊.c.nullus. Onera importabilia ſup ſubditorū humeros
imponentes:⁊ ea digito mouere nolentes. Matth.xxiij.
Chryſ.in homil. In quo duplicem eoꝝ malitiā oſtendit.
vnā quidem in hoc ꝙ ſine venia exꝑtūt a ſubiectis ſum-
mā diligentiā vite. Aliam vo in hoc ꝙ ſibiipſis multā con
cedunt licentiā. Oportet aūt bonū principem ecōtrario
ſe habere:in ijs quidem q̄ ſm ſe ſunt/ grauem iudicē eſſe:
in ſubiectis aūt/ manſuetū. ¶ Maxime aūt accuſatione
dignꝰ eſt qui doctrine authoritatē habens/ legem tranſ-
greditur. Primo quidē q: preuaricat̃ qui alios corrigere
debet.deinde q: peccans maiori pena eſt dignꝰ ꝓpter ho
norem. Tertio q: plus corrūpit/ velut in ordine doctoris
peccans.hucuſq3 Chryſ.de hoc.xvi.q.vij. alligant. Rur-
ſus legis cōditores ⁊ predicatores ſed primi preuaricato
res.cōtra illud.ix.di.iuſtū. palea eſt.C.de legi. digna vox.
ff.qđ quiſq3 iur̃.l.i.di.i.humanū.ext̃ de cōſtitu.cū oēs.§.cuʒ
igit̃.de prebē.pro illoꝝ.de homici.cū iuramēto.l.di. pōde-
ret.in prin.ij.q.i.nemo. Aerem ſunt verbis verberantes.
Corpora in delicijs nutrientes. ꝯ illud.i.ad Coꝝ.ix. xxxv.
di.eccl'ie principes.nō in ſeruitutē redigētes. Cymbala ⁊
cāpanas pulſantes: ſed ſonitū virtutū nō habentes. ꝯ id
xliij.di.ſit rector:. Nō moderamine ⁊ diſcretiōe preuia ſen-
tentias trutinant:ſed mentis impetu vel furore ſnīas ia-
culant̃. ꝯ illud.xi.q.iij.illa.cū tribꝰ.c.ſe. ¶ Alia cā de cōtē-
ptu ſnīarū prelatorū/ eſt ſubditoꝝ infidelitas: q̄ in prelatis
authoritatē ⁊ iuriſdictionē nō attendūt:ſed vitā/ ⁊ ꝓpter
vitā nō iuſtā credūt ſnīas iniuſtas. ꝯ illud Mat.xxiij.ſup
cathedrā moyſi ⁊c.i.q.i.nō quales.⁊.c.multi.⁊ in oībꝰ.c.e.
cā.⁊.q.a.§.ſed obijcit̃.vſq3 ad.§.ecce.⁊ ext̃ de deci.tua nob.
⁊.iij.q.vij.§.vlt̃.⁊.viij.q.iiij.nōne.xix.di.ſedet.lxxxiij.diſ.§.

Qua de cā prās eccl'ialhi ca reſpe- ctui ha- beatur.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN